

120 mm moździerz obr./wz. 1938

Historia i opis konstrukcji

Ciężki moździerz opracowany w 1938 roku w Związku Radzieckim przez zespół konstruktorów pod kierownictwem B. I. Szawyrina. Wykorzystano identyczną ogólną koncepcję jaką zastosowano w 82 mm moździerzu obr./wz. 1937.

Klasyczna konstrukcja z gładkościenną lufą z zamkiem iglicowym, dwójnożną podstawą (z mechanizmami: kierunkowym, podniesieniowym, poziomującym, dźwigarem i osłabiaczem odrzutu) oraz płyty oporowej o kształcie kołowym. Osłabiacz podrzutu mocowany do dźwigara dwójnogu ma postać dwóch cylindrów mieszczących po dwie sprężyny (główną i zderzakową). Do kierowania ogniem stosowano prosty celownik przeziernikowy z poziomnicą. Odpalanie za pomocą urządzenia spustowego typu kurkowego lub grawitacyjnie po zablokowaniu iglicy w górnym położeniu. Po umieszczeniu na podwoziu dwukołowym typu W-20 mógł być holowany po drogach twardych z prędkością do 35 km/h. Najczęściej na czas transportu moździerz podpinano pod lekki dwukołowy jaszcz obr./wz. 1938 mieszczący 20 pocisków i pozwalający na szybkie rozpoczęcie prowadzenia ognia po zajęciu stanowiska ogniowego.

120 mm MOZDZIERZ w. 1938

Państwo: POLSKA
Kod pocztowy: 00-000
Adres: ul. Piłsudskiego 100, 00-000
Telefon: 00-000-0000
E-mail: 00@00.pl

Autor – zdjęcia: Dawid Kalka

Warszawa, Muzeum Polskiej Techniki Wojskowej

Istniała możliwość rozłożenia moździerza do transportu na 4 podstawowe elementy:

- masa lufy z zamkiem 105 kg
- masa dwójnogu z mechanizmem kierunkowym i podniesieniowym 75 kg
- masa płyty oporowej 95 kg
- masa celownika przeziernikowego 0,82 kg

Zastosowana amunicja

1. Granat odłamkowy OF-843A:

- Masa pocisku: 15,9 kg
- Masa materiału wybuchowego: 5,1 kg amatołu
- Masa ładunku miotającego: do 1,58 kg
- Prędkość wylotowa: do 272 m/s
- Donośność: od 460 m do 5700 m
- Pocisk stabilizowany w locie za pomocą brzechw. Zaopatrzony w głowicowy zapalnik uderzeniowy GWM3-7. Stosowano pięć rodzajów ładunków miotających.

2. Dymna D-843A:

Autor – zdjęcia: Dawid Kalka

Vyhliadková veža Dukla, Słowacja

- Masa pocisku: 16,5 kg
- Masa substancji dymotwórczej: 5,1 kg
- Masa ładunku miotającego: do 1,97 kg
- Prędkość wylotowa: do 272 m/s
- Donośność: mod 460 m do 5700 m
- Pocisk stabilizowany w locie za pomocą brzechw.

Zaopatrzony w głowicowy zapalnik uderzeniowy GWM3-7.
Stosowano pięć rodzajów ładunków miotających.

3. Zapalająca Z-843A:

- Masa pocisku: 17,2 kg
- Masa substancji zapalającej: 5,1 kg
- Masa ładunku miotającego: do 1,4 kg
- Prędkość wylotowa: do 272 m/s
- Donośność: od 460 m do 5700 m
- Pocisk stabilizowany w locie za pomocą brzechw.
Zaopatrzony w głowicowy zapalnik uderzeniowy M-5.
Stosowano pięć rodzajów ładunków miotających.

W służbie niemieckiej przejęte egzemplarze otrzymały oznaczenie 12 cm Granatwerfer 378 (r). Konstrukcja została uznana za udaną i po skopiowaniu wdrożona do produkcji w zakładach Erste Brüner Maschinenfabrik z Brünn pod nazwą 12 cm Granatwerfer 42.

Podstawowe dane taktyczno-techniczne

- Kaliber: 120 mm

- Masa: na stanowisku 282 kg, w transporcie 560 kg
- Długość lufy: z zamkiem 1876 mm (przewód lufy 1536 mm)
- Szerokość: w położeniu marszowym 1300 mm
- Prześwit: w położeniu marszowym 370 mm
- Kąt ostrzału w elewacji: od +45 stopni do +84 stopni
- Kąt ostrzału w azymucie: 17 stopni przy kącie podniesienia lufy 45 stopni, 8 stopni przy kącie podniesienia lufy 84 stopni
- Szybkostrzelność: praktyczna do 10 strz./min.

Bibliografia:

1. https://pl.wikipedia.org/wiki/120_mm_mo%C5%BAdzierz_wz._1938
2. <https://www.dws-xip.com/LWP/bron/wp53a.html>
3. <https://www.dws-xip.com/encyklopedia/120mm-wz1938/>